

Előfizetési árak:

Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 » — »
Negyedévre	1 » 50 »
Egy óra	— » 50 »
Egyes szám ára	8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádasy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás általános programja.

A millenáris kiállítás országos bizottsága hetenként kiadja a kiállításra vonatkozó közleményeit. Ezekből ezuttal a kiállítás általános programját közöljük.

Ő cs. és apostoli királyi Főlsége legmagasabb védnöksége alatt az 1892: II. és az 1893: III. t. cz. értelmében Budapesten országos, általános, nemzeti kiállítás tartatik, mely a városligetben fog rendeztetni.

A kiállítás 1896. május hó 1-én nyitattik meg és 1896. október 15-éig tart. A kiállítás ideje alatt időszakos kiállítások fognak tartatni, melyek tárgya, szervezése és ideje külön szabályzatok által állapittatik meg.

A kiállítás célja: Magyarország ezeréves főnnállása alkalmából hazánk szellemi és közgazdasági állapotát és előhaladását, különös figyelemmel annak történelmi fejlődésére, föltüntetni.

A kiállításon oly tárgyak állithatók ki, melyek a csoport-beosztásban megnevezett csoportok egyike alá sorolhatók, a magyar korona területén termeltettek, illetve készítették vagy lényeges részeikben itt előállítottak.

E szabály alól kivételnek: a külföldön lakó honpolgárok képzőművészeti művei; a külföldön tanuló segédek és tanoncok munkái; a történelmi főcsoportba tartozó oly tárgyak, melyek az illető kor szükségleteit és szokásait jellemzik.

Hogy mennyiben alkalmazható kivételes eljárás egyéb czikkekre is, a fölött a kiállítási országos bizottság esetről-esetre határoz.

A kiállítási tárgyak a következő fő-csoportokba, illetve csoportokba osztatnak.

I. Főcsoport. Történelmi kiállítás.

Magyarország kulturális fejlődésének főmozzanatai, nevezetesen a honfoglalástól, az azt követő századokban, történelmi korszakok szerint föltüntetve: történelmi okmányokban; régi eszközökben, iparművekben és történelmi emlékekben; művészeti alkotásokban; és pedig különös tekintettel az egyházi életre, a közszellem nyilvánulására és a magánélet alakulására, a hadviselésre.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Mese egy szép asszonyról meg egy komondorról.

Egy barátom mesélte el nekem a következőket:

*

A kávéházban ültünk és az óriás üvegablakon át áradt a kíváncsiságunk az utcára.

(A kompániát, akivel ültem, főlslegesnek tartom bemutatni. A rendes kávéházi haszontalankodó népség volt az, aki az ablakon való kukucsálást sportszerűleg űzi.)

A fényes, virágfakasztó napsugár csak úgy önlött alá az utcára. A meleg menyország ömlött alá a földre.

Az utcán szép asszonyok és leányok jártak. A kávéház ablakait elhomályosította a sóhajlás. A szivek versenyt dobogtak. De én egyikért sem tudtam hevülni.

Az én ideálom egy gyönyörű barna asszony volt, a ki most ment férjhez. De a szép

II. Főcsoport. Jelenkori kiállítás.

I. csoport: Művészet. a) Képzőművészet. b) Előadó művészet. II. csoport: Közművelődés; különös tekintettel az irodalom és a sajtó termékeire, valamint a tudományos és közművelődési intézetek és egyletek működésére. Statistika. III. csoport: Oktatásügy. IV. csoport: Egészségügy. Gyermekevelés. V. csoport: Kereskedelem; pénz- és hitelügy. VI. csoport: Mezőgazdaság; gyümölcsészet; kertészet; borászat; méhészet; állattenyésztés; selyemtenyésztés; állati termékek; állategészségügy. VII. csoport: Erdészet; vadászat. VIII. csoport: Bányászat és kohászat. Vas- és fémipar. IX. csoport: Gépipar. Műszerek és tudományos eszközök. X. csoport: Közlekedés; hajózás; tengerészet. XI. csoport: Építési ipar. XII. csoport: Faipar; bútorigar; dekoratív ipar; teljes lakberendezések. XIII. csoport: Agyag- és üvegipar. XIV. csoport: Bőripar; textilipar; ruházati ipar. XV. csoport: Papiripar; sokszorosító műiparágak. XVI. csoport: Arany-, ezüst- és díszműárúk; apró árúk. XVII. csoport: Hadügy. XVIII. csoport: Vegyészeti ipar. XIX. csoport: Élelmi czikkek mint ipartermékek. XX. csoport: Néprajzi kiállítás; házi ipar; műkedvelők kiállítása. Az egyes csoportok részletes programja külön szabályzatban fog megállapittatni.

Az ezredéves kiállítás érdekeinek kerületenként leendő előmozdítására, az érdekeltek tájékoztatására, a központi intézkedések végrehajtására és általában a kiállítás körüli közreműködésre 1 fő- és székvárosi, 17 kerületi és határozatlan számú helyi bizottságok szerveztettek. A fő- és székváros kiállítási bizottságának működési köre a fő- és székvárosra terjedt ki. A kerületi bizottságok fölállittatnak: Aradon, Besztercebányán, Brassóban, Budapesten, a bupapesti kereskedelmi és iparkamara külterületére, Debreczenben; Fiumében, Győrött, Kassán, Kolozsvártt, Marosvásárhelyt, Miskolczon, Nagyváradon, Pécssett, Pozsonyban, Sopronban, Szegeden, Temesvártt. A kerületi bizottságok hatásköre kiterjed az illető kereskedelmi és iparkamara egész területére. Ezen bizottságok

Minerva a fejéből pattant ki Jupiternek. Ez az asszony oly szép volt, hogy az istennek egyenest a szivéből kellett kipattania.

Ő, tudom, nem jár most az utcán.

De ott járt. Jött. Minden lépésével mintha a szivemre lépett volna. (Pedig ugyancsak keppogott a cipője a kövezeten.)

— Ah ez asszony! — kiáltottam föl az elragadtatás kulináris kifejezésével, — ezért az asszonyért 15 évig lennék lánczos kutya.

*

Ebben a pillanatban megcsörrent a kezemen valami.

Azaz, hogy nem is a kezemen, hanem az első lábamon.

Egy veszekedett nehéz, rozsdáette lánc volt.

Kutyává változtam. Őseim bizony sokkal nehezebben szereztek kutyabőröt; én ugyan könnyen jutottam hozzá.

A legjobban csodálkoztam az egész metamorfózisban azon, hogy a halhatatlan lelkem egy hosszuszőrű komondor földi porhüvelyét foglalta is el: hova tűntek rólam a ruháim, a

elnökei: az illető székhelyeken működő főispánok; alelnökei: az illető kereskedelmi és iparkomara elnökei és az ott székelő gazdasági egyesületek elnökei, előadói: az illető kereskedelmi és iparkamara titkárok; tagjai: a kereskedelmi és iparkamara alelnökei, a kamara iparosztályának bel- és kültagjai; az ott székelő gazdasági egyesület alelnökei, igazgatói, választmányi tagjai és titkárja; az országos kiállítási bizottság elnöke által kinevezett 10 tag. Helyi bizottságok iparilag jelentékenyebb helyeken szervezhetők különös tekintettel az ipartestületekre. Hatáskörük csak az ipari csoportokra terjed ki. Ugy a kerületi, valamint a helyi bizottságok szervezése és működési köre külön szabályzat tárgyát képezi.

A bejelentések szabályszerű bejelentési íveken 1894. évi decz. 31-ig az országos, kerületi vagy helyi bizottságoknál eszközözlendők. Később beérkező bejelentések csak különös figyelmet érdemlő körülmények közt 1895. évi július 1-ig fogadtatnak el.

A térdijak méterenkint A) a fedett csarnokokban: 1. alapterület szabadon álló tárgyak részére 8 frt; 2. alapterület a fal mellett 6 frt; 3. falterület 3 frt. Az 1. és második pontok alatt említett terület magassága 3 méteénél nagyobb nem lehet, különben aránylag nagyobb térdij fizetendő. B) Alapterület a szabadban 2 frt.

A történelmi főcsoportban, valamint a művészeti csoportban kiállított tárgyak, végre mindazon tárgyak, a melyek a kiállítás díszítésére szolgálnak és a kiállítás céljaira igénybe vétetnek, térdijmentesek.

A fizetendő térdij minimuma a fedett csarnokokban fél méter, a szabadban 2 méter.

A kiállítók költségén fölállítandó külön pavillonok térdijmentesek. Nagy terjedelmű és kevés értékkel bíró tárgyaknál az országos bizottság a térdiját leszállithatja. Az országos bizottság a térdiját egészen is elengedheti szegényebb sorsu kiállítók oly tárgyai után, melyek különös haladást mutatnak vagy a kiállítás érdekességét emelni alkalmasak. A térdijnak 50

gigerli öv, a fényes laktópán, a csábos nyakendő, — mely talán a meghódított szivek vértől oly piros?

Hallottam barátaim csodálkozását:

— Nini, hát Fridi hová tűnt el közülünk ilyen hamar?

— De hát ez a lánczos komondor hogy került ide?

— Csiba te!

— Pinczér, hajtsa ki innen ezt a csúf kutyát!

Mg akartam nekik magyarázni barátságos ugatással, hogy ki vagyok, — de ők nem értették a kutya nyelvet, melyet én bámulatos gyorsan sajátítottam el, úgy, hogy gondolataimat a legvilágosabban voltam képes kifejezni. Hiába.

Kivertek a kávéházból engem, nemes rekettyefalvi Rekettye Alfréd min. segédfogalmazó urat, kivertek, mint egy kutyát.

Szegyellem bevallani, bizony én még — vonyítottam is.

*

Külön kötetben szándékozom megírni, hogy mit szenvedtem kutyaságom éveit alatt — a

százaléka a bejelentés elfogadását igazoló bejelentési iv visszaküldése és a kiállító által történt átvétele alkalmával azonnal fizetendő, ellenkező esetben a kiállítási igazgatóság a tér fölött más-kép rendelkezhetik. A térdijnek hátralevő része 1896. május 1-ig fizetendő. Időleges kiállításoknál a térdijkötelezettség és a térdij nagysága külön szabályzat által fog megállapíttatni.

A kiállítási tárgyak számára szükséges asztalok, állványok, szekrények stb. átengedésének föltételei, valamint a kiállítási tárgyak szállítása, beküldése, fölállítás, őrzése, tisztogatása és biztosítása iránt külön szabályok adnak ki.

A kiállított jeles tárgyak a külön kibocsátandó jury-szabályzat értelmében kitüntetésben részesülnek.

A kitüntetések a következők: 1. Diszoklevelek. 2. Nagy bronzérmek. Az éremmel az érdemet bővebben felsoroló oklevelek fognak kiadni. 3. A közreműködők érme. 4. Az ipari segédzemélyzet számára elismerő oklevelek.

A kiállítók a kiállításon megbízott által is képviselhetik magukat; vagy képviseltetésüket a kiállítási tárgyak kezelésével és elárúsításával, továbbá megrendelések végrehajtásával megbízott kereskedelmi muzeumra ruházhatják. A kiállítási területen kézi eladás csak külön engedély alapján eszközölhető.

Tanítóink fizetés-rendezéséhez.

A külvárosi tanítók mozgalmát az iskolaszék és a törvényhatósági bizottság tagjai általában rokonszenvesen fogadták; s a merre csak szó volt erről a tárgyról, mindenféle megegyeznek a vélemények a mi véleményünkkel, melyet már több cikkelyben tettünk nyilvánossá. Hihető, hogy úgy az iskolaszék, mint a tvhatósági bizottság is az igazságosság alapján állva, helyt ad e kérelemnek.

A kérelem maga azonban nem teljes; a külvárosi tanítóság — úgy látszik — maga sem meri mindazt kérni, amihez teljes joga van.

Minap egy fölszólalás, melyet lapunkban közzé is tettünk, rámutatott már egyik bajára a tanítói szervezetnek. Ez a baj nem csupán a külvárosi tanítók rovására áll fönn, hanem az egész pécsi tanítóság baja.

Mert ismét más kézből kapott fölszólalás még egy jogtalanságot említ föl, amely meg a tanítóinkra sérelmes a bel- és a két külvárosban egyaránt.

A fölszólalásból a bevezetést elhagyva közöljük a magvát, mely már a kérdéssel foglalkozik.

„A tanítónői állást hajdan kis munkakör betöltésére létesítették; a leánynevelésre az „öregek“ nem sok súlyt fektettek. Ha a leány

megtanult olvasni, írni és számolni: elég volt ez a ő egész életére, ezzel be volt fejezve a köteles kiművelés munkája. Ma e tekintetben másképp állunk. Az elemi tanítás anyaga egyenlő a fiu-gyermekeknél és a leányoknál egyaránt. A tanítónő tehát nem végez kevesebb munkát mint a férfi tanító; de mert bizonyos tekintetekből, melyeket itt részletezni fölösleges, valamelyest könnyebb a helyzete a nőtanítónak, mint a férfitanítónak: jogos, hogy az utóbbi nagyobb dotációban részesüljön, mint a tanítónő.

Hanem van a javadalmazásnak egy méltánytalan oldala: a korpótlék, mely a nőknél kisebb, mint a férfiaknál. A férfitanítók öt évenként 50 forint korpótléket élveznek, a nők ellenben csak 25 forintot. Ha már a törzs-fizetése kevesebb a tanítóknak, úgy legalább az ötödévi pótléket egyenlősítsék a nők és férfiak között. Mi segítség az: 25 forint öt évi működés után? Egy évre jut öt forint javítás! Javítás? Óh dehogy, ezt mindjárt le is húzzák nyugdíjalapra meg egyéb mindenféleké. S ezt a 25 forint pótléket is csak a véglegesítéskor kapja. Véglegesítve pedig vajmi nehezen lesznek a mi segéd-tanítóink. Jelenleg 10, mondó: tiz segéd-tanító várja a nagyon is bizonytalan távolban rejtekező véglegesítést. S igen erkölcsös állapot az, mikor rendezettség hiánya miatt az előttük működő „rendes“ kartársnők mielőbbi munkaképtelenségét kell óhajtván kívánniok, ugyanakkor mikor előremenetelüket türelmetlenül várják.

Az, hogy ily soká véglegesítik a segéd-tanítókat és tanítókat, nincs meg sehol ez országban. A véglegesítést tehát rövidebb időre kell szabni, mint azt már e lapban egyik fölszólalás kívánta is; a tanítóink koriletményét pedig már csak azért föl kell emelni 50 frtra, mert munkakörük is nagyobbodott a régihez képest, — ezzel a kor pótlékkal tehát némiképp ellensúlyozná a város a törzsfizetés alacsonyabb fokát.

Aidinger János polgármester, az iskolaszék elnöke, ki maga sem ellenzi a most megindult jogos mozgalmakat s a kérdés pénzügyi megoldásán fáradozik, igazságérzetétől föl nem telezhető, hogy e most fölvetett sérelmet meg ne lássa s annak orvoslásáról ne gondoskodjék. Sőt éppen tőle, az iskolaszék fejtől, várjuk el, hogy — ha már a rendezés munkájába bele megy — tegye ezt a rendezést általánossá, s ő maga javasolja az összes sérelmek orvoslását.“

Egy t a n ü g y b a r á t.

kötetre legközelebb kibocsátom az előfizetési fölhívást.

A maga nemében páratlan és hézagpótló olvasmány lesz.

Mondanom sem kell, hogy előbbi három szobás lakásom helyett egy szobás kutyaólbá szorítottak.

Csontokkal traktáltak, lánczon tartottak, egyszer szakítottam el a lánczot és rohantam rögtön ebédre. A szemtelen főpinczér nem ismert meg és kiséprűtetett onnan. Pedig annyi boraválót bezsebelt tőlem a gazember!

De legjobban boszantott az, hogy a többi közönséges kutya a maga fajtájának nézett, fide-liter konverzált és baráti viszonyt akart kötni velem. A nyomorult ebek!

Egyszer pláne egy kutya vetődött közibénk, aki inditványozta, hogy a kutya-barátság előmozdítására egyletet alapítsunk.

Engem is fölszólitottak, hogy lépjek be.

Hogy is ne! Hogy én tagtársam legyek minden rongy kuvasznak. — Leugattam az egész inditványt.

És magányosan ábrándoztam tovább kutya-ólbába.

Éjjel a holdat ugattam. Ábrándos voltomnál fogva szenvedélyes holdugató voltam.

Különben éjjelente veszedelmes támadásokat kellett eltűrnöm; a kutyaszívemet iparkodtak kísértetbe hozni mindenféle kutya-hajadonok.

Oh, de én ő rá gondoltam, egyetlen ideálomra, kutyaólam homályának csillagára, aki az enyém lesz, ha a 15 esztendő letelik! . . .

*

Egy reggel a kutyaól priescséről fölakartam emelkedni. Irgalmatlanul belevágtam a fejemet a födelébe.

— Sacre bleu! — kiáltottam. — Tönkre horpadt a czilinderem.

Mivelhogy újra ember voltam. Ami abból is látszik, hogy káromkodtam.

Hogyan rohantam én az imádottamhoz, aki képzeletem szerint már egy rózsailattal zsúfolt kis boudoireban várakozik reám!

Ajka mosolyában együtt a pokol és menyország. A pokol tüze és a menyország édesége.

Ah! Hogy fogom öt karjaimba zárni és ezernyi csókkal jubilálni kutyaságom 15-ik évfordulóját! (De vigyázni fogok, gondolám, hogy

HIREK. Szervezkedés a városi képviselő-választásra.

A pécsvárosi függetlenségi párt a IV. és V. kerületbeli bizottsági tagok választása tárgyában — vasárnap március hó 12-én délután 5 órakor a „Hétválasztó fejedelem“-hez címzett vendéglő helyiségében értekezletet tart, melyre ezen kerülethez tartozó polgárok ezennel meghívottnak.

Pécsett 1893. március 9-én

a bizottság.

— (Az országos közegészségügyi egyesület fiókjá Pécsett.) Budapestén pár év óta áll fönn az országos közegészségügyi egyesület, mely már sok jó szolgálatot tett az ország közegészségügyének. A kebelében levő kiváló orvosi tekintélyek az egyesület körében gyűlnek össze tudományos értekezletekre, ez egyesület útján lépnek föl informálólóg kormány-nál és törvényhatóságoknál, s ezek is az egyesülethez fordulva nyerik meg az első rangu szaktudósok véleményét egyes ügyekben, — röviden: ez az egyesület fontos szerepet visz ott fönn az ország szívében. Most az egyesület a vidékre is kiterjeszkedik, fiók-egyesületek alakítása által. Pécsett Loewy Lipót dr., a jeles bakteriologus kapott megbízást az országos egyesülettől, hogy a pécsvidéki fiók létesítését kezdeményezze. Az ő fölkérésére Kardos Kálmán főispán készséggel hozzá is járult az első lépés megtételéhez azzal, hogy csütörtök délutánra értekezletet hívott össze a nemzeti kaszinóban, hogy a fiókot megalakítsák. Sokan jelentek meg az értekezleten az értelmiség sorából, s tekintélyes számmal jöttek el az orvosi karból is, melynek vidéki tagjai közül is berándultak néhányan. Kardos főispán nyitotta meg az értekezletet rövid beszéddel, melyben a közegészségügy javítását célzó világszerte folyó mozgalomra s hazánk közegészségügyének silány voltára mutatva konstataulta a közegészségügyi egyesület fontos voltát. Egészségügyünk javítását nem szabad csak az államtól várunk, — mondta a főispán — ebben a társadalomnak is részt kell vennie, s ezért is alakult meg az országos közegészségügyi egyesület, mely a társadalom útján igyekszik jóvá tenni sok mulasztást és fejleszteni a meglévő intézményeket. Városunk és megyénk a fertőző betegségeknek valóságos ágya lett; nekünk hát legközelebb áll érdeklünkben, hogy fölvegyük a fegyvert a baj ellen való védekezésre, amihez társadalmi tömörülésre van szükség. Az országos közegészségügyi egyesület fiókegyesületet alakít, ha erre legalább 12 tag jelentkezik. Eddig 48 aláíró van, a főispán tehát ennek folytán a fiókegyesületet megalakítottának mondta ki s fölkérte Loewy dr.-t, hogy

meg ne harapjam, 15 évi komondorkodásom alatt nagyon rászoktam a harapásra.)

Még emlékeztem a lakására. Csendes idylli fészek . . .

Csendes? . . . Éles zsvaj metélte a dobhártyámat, mikor odaértem.

Ideálom hat gyereke tépte egymás haját. Ideálom pedig — a férje haját tépte.

Egy búbájós formáiból szörnyü módon kihizott asszonyság állott előttem, aki a 15 év előtti Villihez úgy viszonylott, mint egy tündérhez egy kofa.

Ijedttemben majd megint kutyává változtam. Futottam ki a házból — nehogy a ménkübe, az én ideálom csakugyan az enyém legyen!

Hát azért voltam én lánczos kutya — 15 esztendeig?

*

E történet hitelessége kedvéért megjegyzem, hogy barátom ennek elbeszélése előtt nekem még sohasem hazudott.

— Flott.

adja elő a részleteket, melyek az egyesület megalakítására vonatkoznak. Loewy Lipót dr. aztán elmondta az országos egyesület keletkezésének történetét, ismertette az egyesület működését s e működés eredményét; fölolvasta az alakítandó fiókegyesület alapszabály-tervezetét, mely szerint a fióknak az lehet tagja, aki az országos egyesületnek tagja s ott 3 frt rendes tagsági vagy 1 frt pártolótagsági díjat fizet. E pontot az értekezlet nagy része nem helyeselte, nem akarván Pécsen csupán adófizető fiókot létesíteni a központ számára, mely csak a körülményekhez képest küldene segílyt, ha t. i. erre elegendő pénz áll rendelkezésére. A főispán tehát azt indítványozta, hogy egyelőre alakítsa meg a fiókegyesület a tisztikarát, hanem nyomban tegyen lépéseket a központnál az alapszabályoknak olyképen való megváltoztatása iránt, hogy a tagsági díj a fiókegyesület rendelkezésére álljon s ebből csak bizonyos kvótát adjon a fiók a köznek; ha pedig ezt a központ nem fogadná el, úgy Pécs maga alakít önálló közegészségügyi egyesületet. Ezt az indítványt helyesléssel fogadta az értekezlet, aztán megalakította a tisztikart, s pedig a következőképpen: elnök Dulánszky Nándor dr. megyés püspök, társelnök Kardos Kálmán főispán, alelnök Erreth Lajos dr., titkár Loewy Lipót dr., jegyző Gereze Péter dr., pénztáros Sipőcz István. A választmány három szakosztályból áll s ezekbe beválasztották a következő tagokat: a természettudományi szakosztályba Bánffy Simon, Dobszay Antal kanonok, Mendl Lajos dr., Dischka Győző, Inczedy Dénes, Czirer Elek dr., Kelemen Mihály dr., Rüll János dr. (Mohács); a közigazgatási szakosztályba Blaskovich István, Szily László, Aidinger János, Erreth János, Sável Kálmán, Zsolnay György, Perls Armin dr., Bolgár Kálmán; a technikai szakosztályba Duka Achill, Kovácsffy Kálmán, Munczart Géza, Preyer Hugó. A választmány ezeken kívül magát még meghatározatlan számban kiegészítheti, amit majd az összehívandó választmányi ülésen eszközölni fog.

— **(Márczius 15.)** Alkotmányos életünk hajnalodásának emlékünnepe, a márczius 15-ödikét a jogakadémia ifjúságán kívül a polgárság három helyen üli meg. A belvárosban a polgári kaszinó ül ünnepe a saját helyiségében, szorosán a kör kebelében. Megnyitó beszéd után a kör tagjaiból alakult énekkar hazafias dalt ad elő, lesz továbbá alkalmi költemény, ünnepi beszéd, szavalat, s a programot ének és záróbeszéd fejezi be. A budai külváros a „Hétfejedelem“ vendéglőben üli meg márczius 15-ödikét, ahol Pécs városnak a függetlenségi párthoz tartozó polgárai gyűlének össze — természetesen városrészeire való tekintet nélkül. A tavalyi sikerült estnek az idei bizonyára méltó párja lesz. A szigeti külvárosban a „Korona“ vendéglő lesz az ünnep színtere, ahol a keresztény polgári társaság rendez 48-as vacsorát.

— **(A kereskedelmi- és iparkamara közgyűléséről.)** Hétfőn délután a pécsi kereskedelmi- és iparkamara közgyűlést tartott. Az ülés elején Ullmann Károly abból az alkalomból, hogy a király Littke József pécsi pezsgőgyárost, a kamara elnökét az udvari szállítói címmel tüntette ki, valóban szépen megköszöntve a figyelmet, az ipar és kereskedelemnek folytonos vállvetett munka útján való emelésére buzdította a gyűlés tagjait. — Az ezredévi kiállítási bizottság átiratára a kamara azt határozta, hogy átiratban tudatja a bizottsággal, hogy a kamara a kiállítás sikerét a hatáskörén belül eső eszközökkel a legnagyobb készséggel igyekszik biztosítani, egyúttal az átiratban a vidéknek lehető széles körű figyelembe vételét fogja hangsúlyozni a kiállítási bizottság előtt. — A kamara múlt évi zárószámadata szerint: pénztári maradvány volt 1891-ről 15.170 frt 49 kr., 1892-ben a kamara bevétele volt 27.899 frt 16 kr., kiadása 6983 frt 75 kr., a pénztári maradvány tehát 1892. év végén 20.915 frt 41 kr. A kamara aktivuma, beleszámítva a bútorok és irodai eszközök s a könyvtár értékét: 23.494 frt 73 $\frac{1}{2}$ kr. A nyugdíj-alap vagyona 4795 frt 12 kr. takarékpénztárban elhelyezett tőke. — Az elnök az országos millenáris kiállítás ügyéből kifolyólag külön javaslatot terjesztett elő aziránt, hogy kérje föl a kamara az országos kiállítás bizottságát oly mű megíratására, melyben terjedelmesen legyen

megörökítve Magyarország közgazdasági állapota, és pedig oly formán, hogy mivel e nagy munkát egyes írók a tárgy halmaza miatt idejére el nem készíthetik, tehát a kamarák, melyek egyenesen hivatvák erre, készítsék ezt el kerületük közgazdasági leírásával. A közgyűlés egyhangulag elfogadta e javaslatot s megbizta az elnököt, hogy ezt a kiállítási bizottsággal közölje. — Egy interurbánus telefonhálózatnak Pécs központtal való létesítése tárgyában az elnökség javaslatot terjesztett elő, melyet a közgyűlés — tekintettel arra, hogy a vidéki városoknak, melyek a forgalomnak a főváros felé való gravitálásával szemben erős küzdelmet folytatnak, mindent el kell követniük, hogy vidékük gőcpontjaivá váljanak; tekintettel arra, hogy Pécsen a kamarai kerület a vasuti vonalainak a múltban elhibázott irányítása miatt vasuti csomópont létesítése jó időre le etetlené van téve s így nekünk minden módot meg kell ragadnunk, hogy a forgalom a kamarai szék hely felé tereltesse: melegen pártolva elfogadott s megbizta az elnökséget a kezdeményező lépések megtételével. — A kamara a saját hatáskörében fazekas-ipari szaktanfolyam rendezését fogja kezdeményezni s az anyagi hozzájárulásra az összes érdekelteket föl fogja hívni.

— **(Hangverseny a katonakamerai nyugdíjalap javára.)** A hozzánk beküldött értesítés szerint az 52 gyalogezred zenekara holnap, márczius 12 edikén, a „Hattyu“-ban hangversenyt rendez a katonazenekari kamesterek nyugdíj-alapja javára. Ezt az évenként ismétlődő hangversenyt az idén Egry Dezsőné Drasenovich Melanie urnő és Hoffer Károly föllépése teszi érdekesebbé. A hangverseny műsora a következő: 1. Megnyitó zene Beethoven „Elevnorá“-jából. 2. Wieniawski II-odik hegedűversenydarabjának első része. 3. Schubert-dalok. (Tartózkodás. Száraz virágok). Éneklő Egry Dezsőné. 4. Ábránd Schumann művei fölött Schreiner-től. 5. Rossini „Stabat Mater“ oratoriumának egyik áriája, zenekar-kísérettel éneklő Hoffer Károly. 6. Liszt II. magyar rapszódiaja. A hangverseny délután 5 órakor kezdődik.

— **(Az adó februárban.)** A pénzügyigazgató havi kimutatása szerint februárban befolyt Pécsen egyenes adóban 48.784 frt 52 kr. (1892-ben 46.684 frt 34 kr.); január elejétől február végeig összesen 75.137 frt 61 és fél kr. (tavaly 73.417 frt 87 kr.). Hadmentességi díjakban befolyt 364 frt 65 kr.

— **(Megerősítés.)** Mussong Vincze okleveles tanítót az iskolaszék a pécsbányatelepi rendes tanítótá választotta. E választást a közigazgatási bizottság, miután Mussong már 2 év óta mint ideiglenes tanító teljes megelégedésre működött a bányatelepi iskolában, jóvá hagyta s a tanítót állásában megerősítette.

— **(A város egészsége és népesedése a múlt hónapban.)** A városi főorvos jelentése szerint a város közegészségi állapota februárhóban még mindig kedvezőtlen volt. A halálozások száma is elég nagy volt: a megbetegedéseknek pedig különösen a kórház forgalmára volt nagy hatásuk. A legtöbb beteget a difteritisz döntötte ágyba, de lefolyása e betegségnek már enyhébb volt; leginkább a zsenge kora gyermekek közt járt a baj, míg az idősebbeknél, így az iskolásgyermekeknel is alig fordult elő egy-két eset. A kórházakban összesen 766 beteget ápoltak, és pedig a városban 637-et, az irgalmasoknál 96-ot, a bányatelepen 33-at. — Elve született februárban 86 gyermek, meghalt 119 egyén, ez utóbbiak között 26 idegen volt, s ezeket leszámítva a halálozások száma 7-el kevesebb a születésekénél. A szülöttek közt volt 40 fiú, 46 leány, 74 törvényes, 12 törvénytelen; 75 róm. katolikus, 3 ágostai, 3 református, 5 izraelita. A meghaltak között volt 58 férfi, 91 nő, 108 római katolikus, 3 református, 8 izraelita. Legmagasabb kort egy 87 éves özvegy magánzónó érte el. Halva született 7 fiú, 3 leány; közülük 9 törvényes.

— **(Kitüntetett kiállítók.)** A múlt hónapban Londonban tartott nemzetközi bor- és ételmei-szer kiállításon Schutt Vilmos és Gyimóthi Jákó villányi bortermelő, kitűnő minőségű boraikért a két első díjat, koronás díszkeresztet, nyerték el.

— **(Jubiláló vasut.)** A pécs-barcsi vasut részvénytársasága az idén jubileumot ül, a pécs-barcsi vonal megnyitásának 25-ödik évfordulóját. Ez a jubiléus ünnep május elején

lesz, amire a vasuttársaság már megkezdte az előkészületeket.

— **(Békeffy Remig egyetemi magántanár.)** Csendben működik a ciszterciarend pécsi kolostorának falai között s mégis zajosak sikerei, melyeknek hire elhagyja a főgimnáziumi épület kapuit s szétterjed a városban, s innen is tovább repülve eljut a tudósok körébe, ahol örvendezve látják föltünedezni az utód csillagának előre vetődő sugarát. Békeffy Remigről, a pécsi főgimnázium egyik történelmi tanáráról van szó, aki immár országos nevű történet-tudóssá növi ki magát. Előadásairól ismeri a pécsi tanuló ifjúság, értekezéseiről, fölolvadásairól ismeri a pécsi közönség, könyvről ismeri az ország fele; a tudományegyetem bölcsészeti karának rávonatkozó határozatából meg fogja ismerni az egész országot. Az történt ugyanis, hogy a tudományegyetem bölcsészeti kara a február 23-án tartott kari-ülésén Békeffy Remig drt., a szokásos vizsgálat alól — mint „elismert tekintélyű tudóst“ — kitüntetve az Árpád kori történelemből egyetemi magántanári állásra képesítette. Békeffy dr. e határozat kézhezvétele folytán ma — szombaton — fölutazik a fővárosba, ahol hétfőn délelőtt a bölcsészeti kar előtt próbaelőadást tart „A magyar nemzet árpádkori történetének bölcseslete“ czimmal.

— **(A miniszter a baranyai szőlők érdekében.)** Megirtuk, hogy Simonfay János, a pécsvárad kerület képviselője, a képviselőházban a földművelésügyi tárca tárgyalásakor fölszólt a szőlők rekonstruálása érdekében s eziránt határozati javaslatot is nyújtott be. Ezt a javaslatot Bethlen gr. miniszter s vele együtt a ház nem fogadta el; a miniszter a maga álláspontjából nem is fogadhatta el, mert — mint ahogy később épp Simonfay képviselővel folytatott magánbeszélgetése közben elismerte — ezzel egyszersmind konstatálta volna, hogy mulasztást követett el. Kijelentette azonban Simonfay képviselőnek, hogy a baranyai szőlők rekonstruálására mindent meg fog tenni, amire csak a képviselőt föl fogja hívni s amily irányban tőle információt kap.

— **(A pécsi posta- és telegráf-hivatal forgalma a múlt évben.)** A pécsi postaigazgatóság a csütörtöki közigazgatási ülésen terjesztette elő a múlt év forgalmáról szóló kimutatását. E szerint érkezett 521760 közönséges bérmentes levél, 4040 bérmentetlen, 203.380 levelezőlap, 125000 nyomtatvány, 8680 áruminta, 167.500 díjmentes levél, 66.400 ajánlott levél. Földadatott Pécsen 86480 ajánlott levél. Érkezett 91860 csomag, földadatott 58820 csomag. Érkezett 42980 pénzeslevél, földadatott 17300 pénzeslevél. Utánvétel 18700 drb érkezett 188880 frttal; utalvány 91.018 drb 3061931 frttal; földadatott Pécsen 88443 utalvány 2.829.931 frttal. Távirat földadatott 33.278 drb, érkezett 37.205; közvetített 16.000 távirat. A pécsi postatakarék pénztár forgalma a múlt évben a következő volt: befizettetett 1.271.814 frt, kifizettetett 333.084 frt.

— **(A kórház kiépítése.)** A városi közkórház már évek óta alig bírja befogadni a fölvetelre jelentkező betegeket; s ezek legtöbbjét is, kik t. i. már fölös számmal jelentkeznek, a folyosókon ideiglenesen fölállított ágyakon kénytelen az igazgatóság elhelyezni. Annak idején, mikor a kórház igazgatója az első lépést megtette a kórház kibővítése iránt, részletesebben foglalkoztunk a tervvel és költségeivel, s akkor jeleztük azt is, hogy a költségek fedezetere a betegápolási díjak mérsékelt fölemelését vették tervbe. Időközben a belügyminiszter elé került az ügy, s a belügyminiszter nem volt hajlandó a díjfölemelést megengedni; apró aggodalmak voltak, melyeket azonban a kórház-igazgató jelentése alapján a tanács eloszlattott s most a miniszter is hajlandónak jelentkezett, hogy az ápolási díjak fölemelésébe belenyugszik. A kórház kiépítése, amely megbővített intézetben a bábaképzőintézet is helyet foglalhat, 150 ezer forintba fog kerülni.

— **(Nadja nem jöhet Pécsre.)** Említettük, hogy Slaviansky Nadja, a szép orosz dalénekesnő, ki apjától különválva saját

társulatával utazik, nemrég Eszéken járt s ott nemzetiségi tüntetéseknek lón közvetett okozója. Megjegyeztük akkor, hogy ha Nadija — ami valószínű — Pécsre is kívánkoznék, a multra való tekintettel, mikor nálunk is történtek nemzetiségi tüntetések, óhajtható, hogy Nadija ne kapjon helyhatósági engedélyt. Most arról értesülünk, hogy Nadija csakugyan próbálkozott Pécsre jutni, de Lechner főkapitány épp az általunk is említett esetleges nemzetiségi tüntetésekre való tekintettel megtagadta az engedély kiadását főleg azért is, mert az itt járt Slaviansky-társulat előadásakor a rendőrségnek tényleg be kellett avatkoznia s karhatalmat alkalmaznia, hogy a nagyobb botránynak elejét vegye.

— **(A szintársulat érkezése.)** Míg le sem esett a márcziusi hó, mely pedig el nem marad befejezésül a télnek, úgy, hogy addig nem is képzelhetünk mi pécsiek tavaszt, míg azt az utolsó fehér leplet is föl nem szívta az uralmát visszanyerő nap: s már is készítik fészket a vándor seregek, mely új életet kölcsönöz annak az újság után vágyó városnak. Az idei húsvét korán köszönt be, Somogyi pedig a húsvéthoz köti pécsi évadjának kezdetét: s azért e hó 28-án a társulat mindenestül betoppan Pécsnek városába. A húsvétig lefolyó napokat a rendezkedés s a próbák veszik igénybe, húsvét első napján pedig végbemegy a megnyitó előadás.

— **(Halálozás.)** Czirják Ignác szigeti külvárosi vendéglősnek két nap alatt három kis gyermeke esett a difteritisz áldozatául: Juliska, Ferike és Józsi. Az utóbbi kettő egy napon lehelte ki ártatlan lelkét ugyanakkor, mikor Juliska testvérüket már a sir fogadta magába. — Wimmer Vilma, Wimmer Sándor m. kir. honvédszázados 8 éves leánykája e hó 2-án elhunyt Pécsen. — Gál Gyula e hó 8-án 17 éves korában elhunyt Pécsen (Nagy Flórián-utca 14. sz.)

— **(Megbüntetett leánykereskedők.)** Szerbia és Románia a leány-fogyasztás egyik elsőrangú piaca. Ne ítéljenek el e naturalisztikus kifejezésért, hanem döbbenjenek meg és gondolkozzanak a világ romlandósága fölött. Az ebbeli elmélkedés ugyan nem segít a bajon, de idővel a közmegebotránkozást oly fokra tüzei, hogy a még teljesen meg nem romlott emberiség menydörögve fogja követelni akár a legdrasztikusabb megtorlását a szennyes üzelmeknek. S a legkeményebben hangzó büntető törvényre épp Magyarországon van szükség, mert — sajnos — éppen Magyarország látja el úgy szólva a félvilágot emberhússal. A belügy miniszterhez tett egyenes följelentés folytán tudomásra jött, hogy Pécsen — a többi közt — különösen két egyén foglalkozik ilyenféle csemege szállításával, természetesen Romániába és Szerbiába. A belügyminisztérium leküldte a följelentést a rendőrkapitányhoz, aki le is tartóztatta a két becselen személyt. Az egyik férfi, a másik asszonyi személy. Az előbbi, ki hasonló bűn miatt már többször volt büntetve, a rendőrkapitányság 45 napi elzárásra és 150 frt pénzbüntetésre, az utóbbi 14 napi elzárásra és 50 frt pénzbüntetésre ítélte.

— **(Pécsen nincs keleti marhavész.)** A keleti marhavésznek az a szeszélyes sajátsága van meg, hogy nyugatra terjed. Így jelenti legalább a földmívelésügyi miniszter leirata s ez után így hirdeti a rendőrkapitányság. A miniszter elrendelte, hogy ennek a nyugati irányban terjedő keleti marhavésznek megátlása végett az összes marhaállományt meg kell vizsgálni s a gazdákat a baj fölismérésére ki kell tanítani, előforduló eseteknek följelentésére pedig szigorúan kötelezni. A rendelet értelmében Fehér József városi állatorvos és Kovács Antal rendőrbiztos február 22-edikétől kezdve végigjárták az egész város istállóit s az összes marhaállományt megvizsgálták. A márczius 8-án bekövetkezett összeírás szerint van a városban 646 drb tehén, 238 drb növendékmarha, 72 drb ökör és 16 bika. (Ime, a történeti nevezetességű 25 bika nincs fölveve a bikaállományba. — A szedő.) A vizsgálat folyamán csak egy állaton konstatáltak a keleti marhavészhez hasonló tüneteket, de ez a marha is csak gyanús keleti állapotban vézeskedik, ami miatt többi kollégái nyugodtan rághatják tovább a szénát s boldogan áldhatják a földmi-

velésügyi minisztert, aki olyan aggodó féltéssel gondoskodik becses egészségük fölől.

— **(A kulturmérnöki kerületek új fölosztása.)** A földmívelésügyi miniszter körrendeletben tudatta a várossal és a megyével, hogy a kulturmérnöki kerületek eddigi beosztását törölve új beosztást léptetett életbe. E szerint az ország területe 10 kulturmérnöki kerületre oszlik s az első, melybe Baranyamegye és Pécs város is tartozik, e két törvényhatóságon kívül még magában foglalja Győr, Sopron, Mosony, Vas, Zala, Somogy, Tolna, Fehér és Veszprémmegyéket s az ezekben levő városokat és Fiumét. Székhelye e kerületnek Budapest.

— **(A „krajczár-egylet” közgyűlése.)** A legnépszerűbbnek mondható pécsi pénzügyi egylet, a „Pécsi kölcsön segélyező-egylet”, melyet a nép röviden csak „krajczár-egylet”-nek hív a betéti 50 krajczár után, e hó 25-én tartja a városház gyűléstermében az előírt évi rendes közgyűlést, mely a jelzett napon délelőtt 10 órakor kezdődik. A gyűlés tárgyai: a fölügyelő bizottság jelentése az igazgatótanács jelentésével együtt a lefolyt év üzletviszonyairól; az egylet üzletéről készített mérleg és számadás megvizsgálása; a fölügyelő bizottságnak véleménye az 1887-ediki évtársulat vagyonának fölosztása iránt; az igazgatóság javaslata egyes tisztviselők fizetésnek megállapítása tárgyában; az alapszabályok módosítása; a fölügyelő bizottságból kilépett két tag helyébe választás és az igazgatótanácsnak az alapszabályok szerint új választás utján 9 taggal való kiegészítése. Ezen célból minden egyleti tagnak a mérlegén kívül egy szavazó ívet adnak az egyleti helyiségben, melyre az egyleti tagnak az általa előírt törzsbetétek után megillető szavazatainak száma világosan föl van jegyezve. Sorsolás utján kilépnek az igazgatótanácsból Alt Jakab, Hoffmann Lajos, Jankovits Hugó, Kindl József, Szakvály Emil és Lammer Ágoston; időközben leköszöntek Aidinger János és Meiszner Imre, meghalt Schapring Mór. Az egylet vagyona az 1892. évi mérleg szerint 3.019,789 frt 51 kr, a nyereség és veszteség számla szerint követel az intézet 167.040 frt 77 krt, a tartozások levonása után a nyereség egyenleg 85,333 frt 87 kr.

— **(A polgári kaszinó ötödik társas estélye)** ma, szombaton este lesz, melyen Löhr Vilmos, Eckhardt Antal zongorakísérete mellett, Berriot egyik hegedűhangversenyét játsza, Schlegel Gusztáv a „Kakas ülön” című verses monologot adja elő, a kör tagjaiból alakított énekhar a „Sajka-dal” t énekel s végül Eckhardt Antal és Vész Albert két zongorán Mendelssohn egyik hangverseny-darabját adják elő.

— **(Az ipartanács megalakítása.)** A folyó évben működő ipartanácsba a kereskedelmi és ipar-kamara Hartl Ferenczet és Weidinger Ferenczet küldte rendes tagokul. Beck Gyulát és Ruepprecht Nándort póttagokul. A város közigazgatási bizottsága esütörtöki ülésén kiegészítette az ipartanácsot a következőkkel: Blauhorn Antal és Rath Mátyás rendes, Ott Márton és ifj. Scholz Antal póttagok.

— **(Államosított körorvosok.)** A belügyminiszter ott fogja meg a dolgot, ahol legjobban éget. Az elődei csak politizáltak, s agyon politizáltak a közigazgatást; az egészségügyre meg semmi gondjuk sem volt. Hieronymi hagyja a politikát a pártok korifensaira s hol itt, hol ott foldoz meg egy-egy hiányos helyet. Most az egészségügyre vetette a szemét. Hát'szen ott láthat is eleget, meg — ha másképp vesszük, — hát azt is mondhatjuk, hogy nem láthat semmit. Első sorban a körorvosi intézményt fogják államosítani, mert ez az intézmény áll a legnyomorúságosabb lábón Magyarországon. Erre ráfér valami lóditás, ha mindjárt az államosítás révén is, miután az egészségügyet úgy sem tekinthetjük autonóm természetűnek. A községi orvosokat a közigazgatás államosítását meghagyják úgy, amint most vannak. Ez pedig nem helyes és eltolása a kérdés teljes megoldásának; mert a községi orvosi intézmény kiegészítője lévén a hiányosan szervezett körorvosi intézménynek, nem várhat bizonytalan jövőig — nem lévén olyan nagyon bizonyos dolog a közigazgatás államosítása sem. Épp így nem helyes a városi és megyei tisztiorvosok érintetlen meghagyása oly megokolással, hogy hiszen azokat úgyis a főispán nevezi ki, tehát nem esvén választás alá annyi mintha államosítva volnának. Csakhogy mi a gyakorlati életben

szerzett tapasztalatok után azt állíthatjuk, hogy az így kinevezett tisztiorvosok még nem olyanok, mintha államiak lennének, amely állításunk részletes megokolását más alkalomra hagyjuk és más helyre szánjuk. Tervbe vette a belügyminiszter egy országos furdőbiztosnak a kinevezését, aki mint orvos, az összes hazai furdőket szakszempontból esetről-esetre meg fogja vizsgálni. — Az egészségügyi fölügyelői intézményt is reformálni akarja. Mint régebben az adófölügyelői intézmény volt — ezt veszi alapul. Több vármegyének lenne egy egészségügyi fölügyelője. És ez a fölügyelő gyakorolná a vármegyei fizikusok s általában az egészségügyi személyzet fölött az ellenőrzést, teljesen függetlenül a főispánoktól csak a belügyminisztériumnak lenne alárendelve. A közigazgatási bizottságnak hivatalból tagja lenne abban a megyében, a hol a székhelye van. Nem a fővárosban laknék, mint most, hanem a fölügyelőre bízott valamelyik vármegye központi székhelyén. Ezek az egészségügyi fölügyelők aztán miniszteri titkári czimmal és jelleggel bírnának s a belügyminisztérium hivatalnoki létszámához tartoznának, beosztva az őket illető rangsorozat szerint. Miniszteri fogalmazói, illetve segédfogalmazói czimmal több olyan fiatal orvost neveznének meg ki, illetve osztanának be melljük, a kik az egészségügyi szolgálat minden csinját-binját megismerve — idővel nemcsak jó hivatalnokok, de praktikus főnökök is lennének.

— **(Gazdatisztek és erdészek figyelmébe.)** A következő sorok közlésére kérték föl lapunkat: A gazdák és erdészek nyugdíj szövetkezetének alapszabálytervezetét a gazdatiszti segélyegyesület igazgató választmánya f. h. 16-án tartandó ülésén állapítja meg végleg, mely után az mindazoknak, kik a nyugdíj szövetkezetbe való belépésüket bejelentették, megküldetik, hogy a húsvét táján tartandó alakuló közgyűlésig áttanulmányozhassák és esetleges észrevételeiket megtehessek. — Mindazok tehát, kik magukat a belépésre elhatározták saját érdekükben cselekszenek, ha belépési szándékukat a kitűzött hatánapig f. h. 25-ig a gazdatiszti segélyegyesület irodájába, Budapest „Köztelek” bejelentik, hogy az alapszabály tervezetét idejekorán megkaphassák. Különös érdeklődést keltett a nyugdíj szövetkezet körében, kiknek belépése nagyobb számban várható. Ismételten figyelmeztetnek az érdeklődők, hogy az alakulás után belépők már 10 frt beiratási díjat fognak fizetni, melytől a most belépők fel vannak mentve. A gazdatiszti segélyegyesület, mely a nyugdíj szövetkezet előkészítésével foglalkozik a tervezet és táblázatok szétküldését már befejezte. Azoknak, kik ily füzetet nem kaptak volna és a szövetkezet iránt érdeklődnek, kívánatra szívesen küld táblázatokat és nyilatkozat-mintát.

Lapunk igazgatója:

Felelős szerkesztő:

NAGY FERENCZ.

HAKSCH LAJOS.

Villamos órák

saját találmányu önfelhúzó szabályzóval, melyek három évi működésük óta a legnagyobb elismerésben részesülnek, bármily kívánt nagyságban és szekrényben. A villam-telep töltése 2 és fél évre elegendő. az újabb töltés 2 1/2 évi időtartamra csak 40 krba kerül. Ugyiszintén minden fajta fali és zsebórák teljes jótállás és legolcsóbb árért kaphatók a készítő

Walla Ferencz

elektrotechnikai óraszáll

Pécsen, budai fő-utca 4. sz.

Legjobb hírből álló javítási műhely.

Pécsen, Irgalmasok-utca 10. sz.

alatt fekvő

szabad kézből eladó.

Bővebb értesítés a tulajdonos helybeli megbizottja: **Dr. Áronffy Rókus** ügyvédnél (János-utca 3. sz.) nyerhető.

H i r d e t é s e k :

Meghívás.

A pécsi sertéshizlalo- és áruraktár-részvénytársaság

III. rendes közgyűlését

folyó évi márczius hó 26-án délelőtt 9 órakor

Pécsett, az ipar- és kereskedelmi kamara termében tartja,

melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

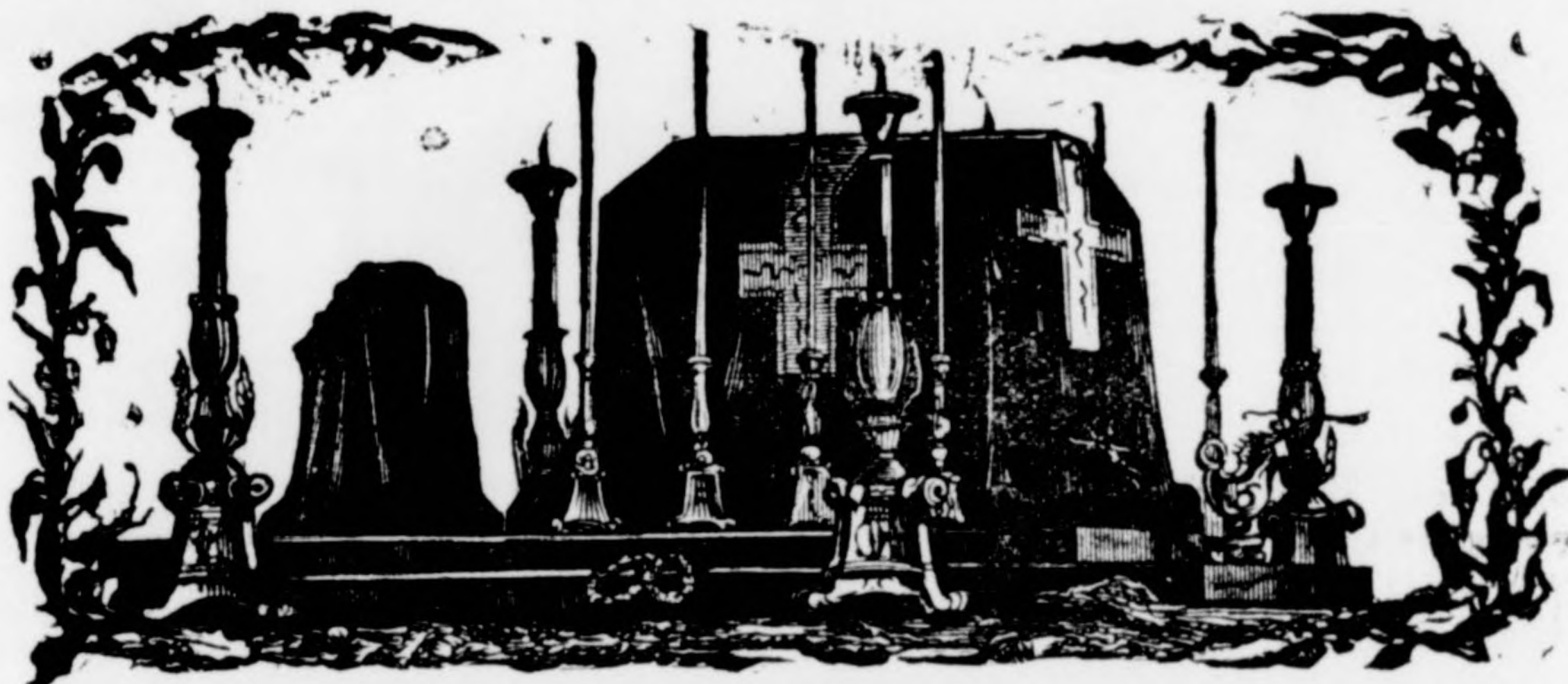
NAPIREND :

1. Két részvényesnek a jegyzőkönyv hitelesítésére való kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A főügyelő-bizottság jelentése.
4. A mérleg bemutatása s a felmentvény megadása.
5. A tiszta nyereségnek mikénti felosztásáról határozathozatal.
6. Az igazgatóság lemondása s új igazgatóság választása.
7. Netáni indítványok tárgyalása. (27. §. 1. pontja).

Mérlegünk a közgyűlés megtartása előtt 15 nappal intézetünk irodahelyiségében betekinthező.

A részvények hivatalos helyiségünkben teendők le.
Pécs 1893. márczius 9-én.

Az igazgatóság.

„CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat

Kis-tér II-ik szám.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — s temetések rendezésére — úgy a halottak szállítására létesített üzletünket, újabb átalakítások folytán, minden halottas kocsinknak a fővárosi pompa szerinti átalakítása által, azon helyzetben vagyunk, hogy a n. é. közönségnek e tekintetben minden kívánalmait teljesíthetjük. Nyitott kocsin a halottak szállítása hatóságilag betiltatott, a n. é. közönség pedig nem kívánja az oly kocsik alkalmazását, melyben a koporsó látása elzárva van, ezért nem kimélve a költségeket, a fertőtlenítés végett **valamennyi halottas kocsinkat átalakítottunk és azokra üveg táblákat alkalmaztunk, mely által bármely osztályu temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken — minden temetkezési vállalatnál pompásabban,**

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek előállítani. Továbbá elvállalunk hulla szállításokat a bel- és külföld bármely irányában.

Temetkezések rendezésének fölvételére **Fischer Simon** tagtárs urat hatalmaztuk fel, kinek fő törekvése oda irányul a legnagyobb pontossággal a n. é. közönség igényeit mindenkor kielégíteni, miért is vagyunk oly bátrak a n. t. közönséget felkérni előforduló esetben bizalmukkal a **Concordia vállalatunkhoz** fordulni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Krisztián József és társai, Schubárszky János, Fischer Simon.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy én a „Concordia“ temetkezési egylettől megváltam és f. évi november hó 1-től Pécsett, ferencziek utca 3. sz. házában

„Wranitsch“ pécsi temetkezési intézet

ezég alatt saját számlámra egy új vállalatot alapítottam.

A midőn megjegyzem, hogy egészségi szempontból minden kellekét a városon kívül fekvő helyiségekben helyezem el, és az alapos fertőtlenítésről folyton gondoskodom, batorokodom azon alázatos kéréssel a n. t. közönséghez fordulni, engem, előforduló eseteknél becses megbízásaikkal megtisztelni, melyeknek pontos kivitele mindég kifőnös feladatom leendő.

Mély tisztelettel

„Wranitsch“

pécsi temetkezési intézet.

T. cz.

Pécs sz. kir. város közgyűlésének határozata értelmében

három hó letelte előtt

kötelezőleg kell kijelentenünk, készen vagyunk-e a központi villamtelepet a szerződési tervezet módoszatai értelmében létesíteni.

Erre vonatkozó nyilatkozatunkat még a kitűzött záros határidő lejártá előtt szeretnők benyújtani, hogy a központi telep építését mihamarább megkezdhessük és Pécs város tisztelt fogyasztóinak a legrövidebb idő múlva — talán még a folyó év letelte előtt — a villamos világítás használatát lehetővé tegyük, föltéve, hogy a t. cz. fogyasztók részéről a remélt érdeklődésre és a szükséges támogatásra találunk.

Hogy e tekintetben magunknak tájékozást szerezhessünk, hivatalnokunkat **Tomala Nándor urat Pécsre kiküldtük**, a ki a t. cz. érdekelteknek a kívánt felvilágosítással fog szolgálni és kérjük ezek iránt és esetleges megállapodások végett a nevezetthez **János utca 22. sz. alatt (naponta délután 1-3 óráig)** fordulni.

Bátorkodunk még az általunk benyújtott szerződés 10. §-ának ama kikötésére utalni, melynek értelmében köteleztük magunkat mindazoknak, kik még az általános vezeték hálózat lerakásának megkezdése előtt a csatlakozást kötelezőleg bejelentették, az elágazó vezeték az utcai hálózattól az illető telekig 100 méter távolságon belül ingyen berendezni.

Teljes tisztelettel

Ganz és Társa

vasöntő és gépgyár részvénytársulat
Budán.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé,

mely babkávé izü. Ez azon el nem ért előnyt nyújtja, hogy a pótlékmentes vagy szurrogátokkal kevert babkávé káros élvezetéről leszoktat és belőle sokkal izletesebb és mellette egészségesebb és táplálóbb kávé készíthető. — Főülmulthatatlan mint pótlék a babkávéhoz. — Főképp ajánlható nők, gyermekek- és betegeknek. — Utánzatoktól óvakodni kell. — Fél kiló 2, kr. — Mindenütt kapható.

Valódi csak fehér csomagokban, Kneipp plébános úr arczképével, mint védjeggyel.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsok, ez előtt általános labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet

teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerekből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsok háziszereül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértóulások, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnaál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcékélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébbeknek, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetőek.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. október 22-én.

Tekintetes Úr!

Alúírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsoi kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megjárom: Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban már életét is meguntá melyről egyébként le is mondtott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel

Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márczius 27-én.

Tekintetes Úr!

Alúírott ismételn kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azokat a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888. okt. 8-án.

T. Úr!

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, -- vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsok csakis a Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerertárban Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előlbeni beküldésnél (mi legjobban posta-utalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis

Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok u. m.: gerinczagybántalom, tagszagattás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülszagattás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz Studel tanártól. Utés és szűrés által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, újjkukacz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általánosan ismert kitűnő házi- hőség stb. ellen, 1 üvegcse ára 50 krajczár 2 üveg bérmentve 1 forint 50 krajczár.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszere. 1 üvegczével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő háziszere a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, 1 üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az általa képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábballit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 krajczár.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 krajczár bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helsó vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdettet összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Házak eladása vagy bérbeadása.

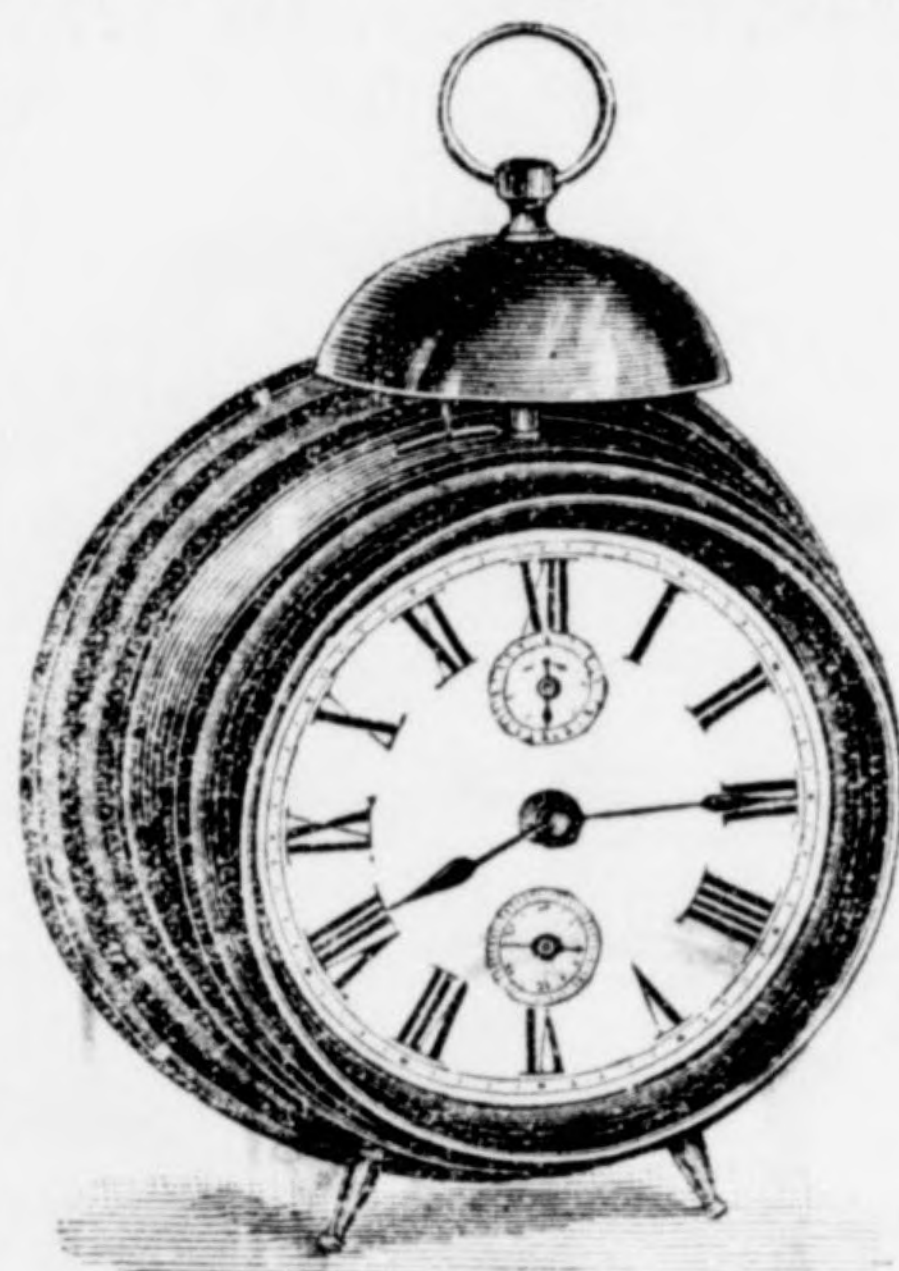
Pécsett, vámház-utca 54 és 56 sz. egy telken jó karban lévő

házak

(közel a Zsolnay gyárhoz), melyekben **jó péküzlet, bolt helyiség, és szép lakások** vannak és **vízvezeték** az udvarban, eladók; — vagy 1893. évi november hó 1-től bérbeadandók. Értekezhetni a tulajdonos **Donner József** lisztkereskedőnél, fő-utca 10. sz. a.

Nem játék!

Nem tréfa! Nem szédelgés!
Csupán a legtisztább szent valóság!

Minden dícséreten felül áll a világhírű amerikai **Chicago-gyűjtemény** 10 darab remek tárgy szabályozott zsebórával

Csupán

3 forint 80 kr.

1 remon. zsebóra, pontosan szabályozva permutatóval nickel tokban 1 gavalérláncz, 1 jegyzőkönyv, 1 korona pénzszerszény, 2 mech. kézelőgomb, 1 zsebfésű, 1 nickelzsebkés fogpiszkálóval, 1 bécsi irón, 1 zsebtűszerszám, 1 mellti mindössze csupán

3 frt 80 krajczárba kerül.

Maga a zsebóra többet ér és ezennel nyilvánosan kijelentem, hogy a pénz mindenkinél azonnal visszadom, ha az óra nem jár jól. Azonkívül kapható:

Kettős födelű	Valódi ezüst	Női óra
ugró fedéllel remontoir óra 6 frt.	remontoir óra legfin. vésve 7 frt.	nickelből 5 frt. ezüsből 8 frt.

Valódi ezüst anker-remontoir kettősfödelű óra 3 nehéz ezüst fedéllel, gazdagon vésve 15-22 rubinon pontosan járó, rajz szerinti kivitelben 20 frt helyett, csupán 12 frt

Óralánczok 30 kr., 50 kr., 1 frt; ezüsből 3, 4 és 5 frt Minden óráért kezesség vállaltatik, a meg nem felelőért a pénz visszazva lesz. Megbizásokat utánvét mellett postafordulattal.

Amerikai zsebóra-kivitel:

Fekete. Bécs, V., Rüdiger-gasse 1/26.

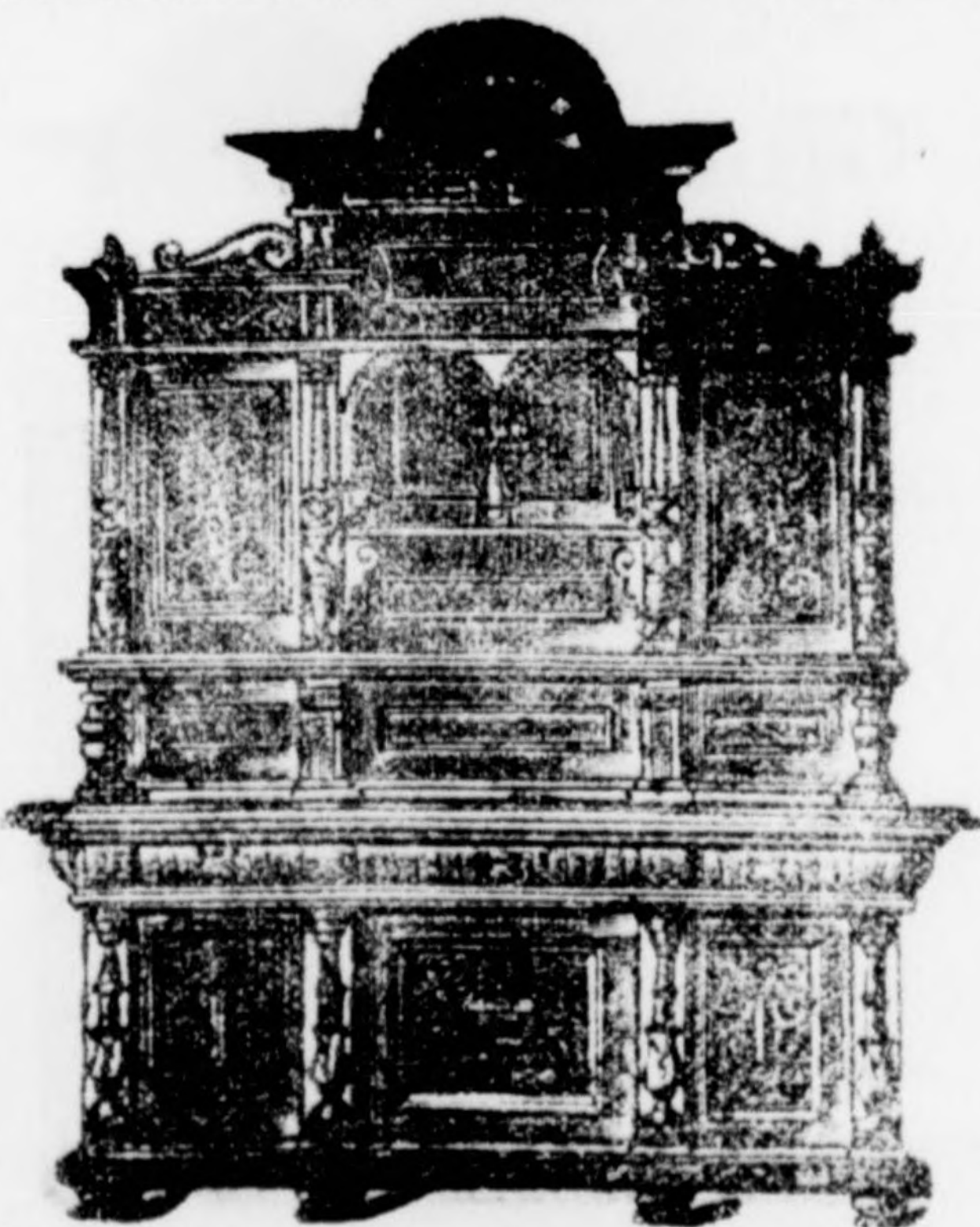
A Horgony-Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölés, csú, köszvény, hátfájdalmak és meghülések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatása által

a legjobb

házi szer hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerertárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

házi szer.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye
(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytarok, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

H I R D E T M É N Y .

A „Pécsi kölcsönös segélyző egyesület“

XXVII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

f. évi márczius hó 25-én d. e. 10 órahor sz. kir. Pécs város közgyűlési nagytermében fogja megtartani.

Miről a t. cz. egyleti tagok azon felkéréssel értesítettnek, miszerint szavazó izeiket a tagoknak megjáró nyomtatványokkal együtt az alapszabályok és fenálló közgyűlési határozat szerint **márczius hó 24-ig** az egyesület helyiségeiből átvenni, illetőleg elvitetni sziveskedjenek.

Kelt Pécssett a kölcsönös segélyző egyesületnek 1893. évi február hó 23-án tartott felügyelő bizottsági üléséből.

AIDINGER JÁNOS, elnök.

VAGYON

Mérleg-számla.

TEHER.

Készpénz	24742.83
Váltók 2970 darab számla	1754303.95
Magán kötlevelek 2678	275328.—
Kötlevelek	29974.78
Zálogok	19085.—
Törlesztési kölcsön	522388.09
1887-ik évtárs. előlegezett tőke	68635.—
1887-ik „ betételek	356.50
Kamat	7706.75
Felszerelések	4466.15
Pótlékok	875.37
Visszafolyó költségek	188.15
Intézeti ház	126500.—
Folyó számla	123020.96
Ingatlanok	55423.19
Osztr. magy. bank giro számla	9794.79

1887-ki évtárs. befiz. tőke és nyeres. 2891 részl. á f. 185.44—536.107.04	
1887-ki „ kamatja márcz. hó végeig	2.66— 7690.06
1887-ki „ osztatlan maradék	32.57
	2891 részl. á f. 188.10
1888-ki évtárs. betételek számla	543829.67
1889-ki „ „	316880.—
1890-ki „ „	316596.50
1891-ki „ „	261134.50
1892-ki „ „	186551.—
1889-ki „ törzsbetételek	90852.—
1890-ki „ „	6026.—
1891-ki „ „	29670.—
1892-ki „ „	25208.—
1892-ki „ „	33925.—
Ingatlanok utáni jövedelem az 1893-ik évre	161.55
Kölcsönök	945924.38
Kamat	18335.94
Tartalék alap	26874.17
Nyugdíj-alap	45109.98
	Értékpapirokban frt 300.—
Tisztviselők óvadéka	8300.—
Ház jövedelem 1893-ik évre	783.23
Különfélék	3527.40
Folyó számla	38128.23
Az 1888-ki évtársulat 1888—1892-ki nyeresiménye 2412 részlet á frt 19.85	47878.20
Az 1889-ki „ 1889—1892-ki „ 3041 „ „ „ 12.41	37738.81
Az 1890-ki „ 1890—1892-ki „ 3346 „ „ „ 6.85	22920.10
Az 1891-ki „ 1891—1892-ki „ 3590 „ „ „ 3.—	10770.—
Az 1892-ik „ 1892-ki „ 3475 „ „ „ —.74	2571.50
Nyeresimény-maradék 1893-ik évre	93.35
	3019789.51

3019789.51

3019789.51

Pécssett, 1893. február hó 10-én.

Kindl József,
vezérigazgató.**Szigriszt Lajos,**
főpénztáros.**Böbel Ferencz,**
főkönyvelő.

Ezen mérleget és a hozzá csatolt számadásokat a törvény és alapszabályok értelmében megvizsgáltuk és az egyesületi könyvekkel összehasonlítván, annak pontos és lelkiismeretes készítéséről meggyőződünk.

Kelt Pécssett, 1893. február hó 21-én.

A felügyelő bizottság:

Aidinger János,
elnök.**Rath Mátyás,**
alelnök.**Böhm C. F.****Gyimóthy Gyula.**

TARTOZIK.

Nyeresimény- és veszteség-számla.

KÖVETEL.

Tökésített és kifizetett kölcsönök utáni kamatokért	19878.08
Nyugdíj-alap kamatokért	1906.98
Folyó számla	1098.75
Viszleszámolási	16046.14
Tőkekamat adóért	2153.12
Üzleti költségekért	1268.71
Tiszti és szolgálja fizetésekért	13819.58
Jutalékokért	3576.40
Napibiztosok díjaiért	594.—
Adó és illetékért	18308.96
Lakbérért	1550.—
Intézeti házról leírás	652.42
Butorokról	150.75
Könyvek és nyomtatványokról	203.01

Nyeresimény egyenlegül:

Áthozat 1891-ik évről	frt 71.36
Ingatlan jövedelemért	1186.75
Intézeti házjövdelemért adóm.	5738.08
Megszűnt részletekért	3389.58
Tiszta nyeresimény	75448.10
	85833.87
	167040.77

Nyeresimény áthozat 1891-ről	71.36
Váltók, kötvények, zálogok, jelzálog kölcsön és egyéb kamatoktól	150204.07
Folyó számla	5697.98
Késedelmi	660.45
Illetékektől	92.50
Intézeti házjövdelemtől	5738.08
Megszűnt részletektől	3389.58
Ingatlanok utáni jövdelemtől	1186.75

167040.77

Pécssett, 1893. február hó 10-én.

Kindl József,
vezérigazgató.**Szigriszt Lajos,**
főpénztáros.**Böbel Ferencz,**
főkönyvelő.

Jelen nyeresimény- és veszteség számlát a szabályszerűen vezetett könyvekkel tételről tételre összehasonlítván, azt tökéletesen helyesnek találtuk.

Kelt Pécssett, 1893. február hó 21-én.

A felügyelő bizottság:

Aidinger János,
elnök.**Rath Mátyás,**
alelnök.**Böhm C. F.****Gyimóthy Gyula.**

ROTH ES ROSENTHAL
hatóságilag engedélyezett végkiállításra

Király-utca 15. Hattyu-épület.

Csipkék, szalagok, zsinor és egyéb ruhadiszek,
mellfűzők, blouzeok,
férfi- és gyermekelőkalkalások,
gyermekruhák és harisnyák,

aranyol illatszerek, sétabotok.

U. i. a raktár, állványokkal együtt egészben is előnyös feltételek mellett eladó.